

Aan: De raad van de gemeente Bergen (NH)
Datum: 24 januari 2022
Onderwerp: **Maatwerk t.b.v. kleinschalige initiatieven in BPL - onjuiste beantwoording raadsvragen**

Geachte raadsleden, commissieleden,

Met verbazing las ik het antwoord van het College op de VVD-Raadsvragen over kleinschalige initiatieven (<11 woningen) in Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL)¹.

Aanleiding voor de raadsvragen was een plan voor drie circulaire meergeneratiewoningen op een groot (besloten) woonperceel in het centrum van het buurschap Aagtdorp (woonwijk). Het initiatief wordt gesteund door alle omwonenden/de buurt en is *positief ontvangen door de provincie*. Dit leidde tot de algemene vraag **of de gemeente strenger wil zijn dan de provincie bij de toetsing van initiatieven in BPL die niet in het bestemmingsplan passen**. In plaats van deze vraag te beantwoorden, schept het College verwarring hierover, waarbij zij uw Raad misleidt met onjuiste antwoorden.

Het gehele gemeentelijk grondgebied valt onder Bijzonder Provinciaal Landschap (met uitzondering van de grote dorpskernen). De Provinciale Verordening (OVNH2020) staat hier sinds kort - naast de bestaande ruimte-voor-ruimte-regeling - *kleinschalige* initiatieven toe, zonder aantasting van het bijzondere landschap. Het Regionaal Woonakkoord is mee: deze initiatieven hoeven niet afgestemd te worden. De provinciale voorwaarden zijn:

- a. <11 woningen;
- b. Alleen in of aan (kleine) **kernen** (zoals buurschappen) of in of aan **dorpslinten**;
- c. **Landschappelijk kernkwaliteiten** mogen **niet** worden **aangetast** (provincie oordeelt streng aan de hand van de specifieke kwaliteiten van het desbetreffende gebied)

Een beleidstoets en maatwerk is alleen aan de orde voor initiatieven die *niet passen* in het bestemmingsplan. Immers, als een project wel past in het bestemmingsplan moet sowieso worden meegewerkt. In het verleden stond de provincie bovengenoemde kleinschalige initiatieven in landelijk gebied niet toe. Deze mogelijkheid is dan ook niet opgenomen in de bestaande bestemmingsplannen.

Bij haar oordeel over een planologische afwijking is het College, naast de provinciale regels, gebonden aan gemeentelijke *schriftelijke* beleidsregels, bij raadsbesluit vastgesteld. In haar antwoord suggereert het College dat de gemeenteraad specifiek voor Aagtdorp iedere (kleinschalige) verdichting heeft uitgesloten. Dit is onjuist. Er bestaat helemaal geen afzonderlijk beleid voor Aagtdorp. Er bestaat ook verder geen gemeentelijke beleidsregel die, alleen voor Aagtdorp, iedere toevoeging van 1 of enkele woningen verbiedt, zonder mogelijkheid van maatwerk.

Het College zet de Raad op het verkeerde been door niet te wijzen op het wél toepasselijke beleid: de *Structuurvisie Landelijk Gebied Gemeente Bergen uit 2010*². Dit is hét beleidsdocument waaraan ieder initiatief in BPL getoetst moet worden. De Structuurvisie gaat o.a. over: "*incidentele woningbouw in het gebied, niet om woningbouw met een volkshuisvestelijke achtergrond.*"³ Daarbij geldt: "*Richtinggevend voor de gemeente is het ruimtelijk beleid van de provincie.*"⁴

De Structuurvisie benoemt mogelijkheden (en voorwaarden) voor kleinschalige wooninitiatieven in Aagtdorp. Expliciet wordt aangegeven dat, onder meer in Aagtdorp, incidentele invulling van het lint kan plaatsvinden. Net als het provinciaal beleid, vereist de Structuurvisie daarbij dat de kernwaarden van het betreffende gebied gerespecteerd moeten worden.⁵ Daarvoor is maatwerk nodig.

¹ Vragen van de VVD fractie d.d. 28 November 2021 Omgevingsvisie, BPL, kleinschalige ontwikkelingen. Beantwoording als Vergaderstuk toegevoegd aan de agenda van de Gemeenteraadsvergadering van 8 februari 2022. <https://www.raadbergen-nh.nl/documenten/Schriftelijke-vragen-conform-RVO/is-10-01-2022-beantwoording-SV-fractie-VVD-inzake-Omgevingsvisie.pdf>

² https://www.bergen-nh.nl/fileadmin/BUCH/visie-en-beleid/Bergen/bouwen-en-wonen/Structuurvisie_Landelijk_Gebied_Bergen_2010.pdf

³ P. 48/49 Structuurvisie Landelijk Gebied Bergen 2010

⁴ P. 45 Structuurvisie Landelijk Gebied Bergen 2010

De ontwerp-Omgevingsvisie verklaart de Structuurvisie expliciet van toepassing en bepaalt:

"Vanuit een positieve grondhouding ('ja, mits') worden drie invalshoeken benoemd voor de beoordeling van een initiatief, dat niet past in het bestemmingsplan (par. 6.2):

- I. inspelen op de waarden (waarbij het eerder gaat over hoe iets kan, dan of iets kan);*
- II. aansluiten bij de speerpunten;*
- III. passend binnen geldende wet- en regelgeving."*

Het gemeentelijk beleid geeft dus duidelijk mogelijkheden om de nieuwe kansen die de provincie gecreeerd heeft te benutten met maatwerk, waarmee een passende bijdrage geleverd kan worden aan de woningnood in de gemeente met behoud van de landschappelijke waarden. De Omgevingsvisie verruimt de bestaande mogelijkheden middels de 'ja, mits'-benadering.

Een correcte beantwoording door het College zou zijn geweest dat een kleinschalig initiatief getoetst moet worden aan de Structuurvisie, waarbij maatwerk een vereiste is met inachtneming van de hierboven genoemde criteria uit de Ontwerp-Omgevingsvisie.

In plaats daarvan stelt het College ten onrechte: *"Ons College voert het door de Raad vastgestelde beleid in het bestemmingsplan uit en hierin is dan in beginsel zeer weinig ruimte voor maatwerk omdat Aagtdorp in het bestemmingsplan niet is aangewezen als zoeklocatie voor woningbouw"* en: *"Indien de gedachte is dat het belang van de bouw van een aantal woningen in de vrije sector zwaarder weegt dan dan het behoud van de groene en landschappelijk kwaliteiten in Aagtdorp dan zal de Raad over deze koerswijziging een gewogen beleid moeten nemen."* Dit is onzin. Het zou betekenen dat op dit moment in de gehele gemeente, buiten de in de (12-13 jaar oude) bestemmingsplannen specifiek genoemde zoeklocaties voor woningbouw, geen enkel kleinschalig initiatief mogelijk is. En dat in een tijd waarin iedere passende mogelijkheid juist benut zou moeten worden. De redenering is inconsistent met het eerdere antwoord op raadvragen naar aanleiding van een ander initiatief in Aagtdorp. Het College zei toen positief tegenover kleinschalige ontwikkelingen in BPL te staan maar dat de strenge provinciale eisen dit veelal onmogelijk maken.⁶

Vragen aan de gemeenteraad

Ik kan me voorstellen dat de Raad wil weten waarom het College weigert maatwerk te verrichten en zelfs zover gaat dat ze de Raad foutief voorlicht over de mogelijkheden.

Aan de Raad de vraag of zij het College duidelijk wil meegeven dat de gemeente niet per sé strenger wenst te zijn dan de provincie (door alle wooninitiatieven in BPL bij voorbaat uit te sluiten) en dat het democratisch door de Raad vastgestelde beleid in de Structuurvisie en in de Omgevingsverordening gerespecteerd dient te worden, waarbij maatwerk een vereiste is.

Als het beleid niet helder is en anders geïnterpreteerd wordt door het College dan door de Raad bedoeld, zou dat idealiter in de omgevingsvisie verhelderd moeten worden. Ook als de Raad wel strenger wil zijn dan de Provincie en alle kleinschalige wooninitiatieven, die op basis van de OVN2020 mogelijk zijn, zonder maatwerk, wil uitsluiten, zou dat in de Omgevingsvisie verhelderd moeten worden om duidelijkheid te scheppen.

Vriendelijke groet,

Sven Langedijk

⁵ P. 105-106 Structuurvisie Landelijk Gebied Bergen 2010.

⁶ Raadvragen van de VVD fractie dd 15 april 2021, beantwoord 17 mei 2021. <https://www.raadbergen-nh.nl/Vergaderingen/Gemeenteraad/2021/17-juni/19:30/is-2021-06-26-beantwoording-schriftelijke-vragen-fractie-VVD-inzake-BPL-en-kleinschalige-ontwikkelingen.pdf>